

Tuotammeko tarpeeksi osaajia ja osaamista betonirakentamiseen?

Rakentamisen vaatimukset kasvavat jatkuvasti. Lainsäädäntö asettaa meille lisää vaatimuksia ja entisetkin vaatimukset kiristyvät. Normistoa tulee koko ajan lisää. Asiat, joita pitää voida hallita, ovat tärkeitä. Rakentaminen monimutkaistuu. Kilpailu kiristyy (mikä on aina normaalia).

Voisiko asioita yksinkertaistaa ja hallittavia asioita jotenkin vähentää? Se olisi hyvä tavoite, mutta ennusmerkit eivät näytä hyviltä. Meidän on vain pyrittävä vastaamaan uusiin ja muuttuviin vaatimuksiin uudella ja paremmalla tiedolla ja osaamisella.

Betonirakentamisen tutkimuksen volyymi on laskenut ja tutkijoita on vaikkapa muihin Pohjoismaihin verrattuna vähän. Julkisen rahoituksen saaminen alan tutkimushankkeille on vaikeaa ja yrityksetkin ovat rahalleen nuukia. Alan jatko-opiskelijoitakin on ollut jo pitkään vähän. Korkeakoulujen perustutkintokoulutuksessa substanssiaineiden tarjonta näyttää vähenevän. Täydennyskoulutustakaan ei hyödynnetä riittävästi tarpeeseen nähden.

Tunnelin päässä näkyy kuitenkin jonkin verran valoa. Insinöörien perustutkintokoulutukset ovat rakennustekniikassa olleet sekä yliopistoissa että ammattikorkeakouluissa vetovoimaisia, joten alalle saadaan lahjakkaita nuoria. Esimerkiksi TTY:ssä rakennustekniikan hakukohde on jo yli 10 vuotta ollut yhteishaussa hakijamäärältään

joko kärjessä tai ainakin parhaiden joukossa. Yliopistoissa on entistä tehokkaampi ja tavoitteellisempi jatko-opiskelukulttuuri, joten ne, jotka jatko-opinnot aloittavat, myös tohtoroituvat entistä varmemmin. Betoniteollisuuden ja Suomen Betoniyhdistyksen rahoitus betonirakenteiden lahjoitusprofessorille oli erinomainen askel eteenpäin. Näin voidaan varmistaa betonirakentamisen opetustarjontaa sekä perus- että jatko-opiskelussa ja samalla generoida uutta tutkimustoimintaa. Tämä on merkityksellistä sikäläkin, että nykyisessä yliopistojen profilointi- ja uudistusmylläyksessä ei ole mitenkään varmaa, että niinkin tärkeä ala kuin betonirakentaminen säilyisi automaattisesti professorin alana.

Jatkossa koulutukseen on käytettävissä nykyistä vähemmän julkista rahaa. Rakennusalan laadukkaasta tutkintokoulutuksesta pitäisi huolehtia, kun muutoksia korkeakouluissa suunnitellaan. Tässä

alan vaikuttajien pitäisi osata lobata oikein. Koulutustarjonnan priorisoinnissa pitäisi korkeakouluissa tehdä viisaita päätöksiä. Pitäisi opettaa sellaista, mikä antaa pohjan työuranaikaiselle uuden oppimiselle ja on vielä tulevaisuudessakin pätevää. Pitää opettaa perusasiat entistä paremmin ja vähentää nice to know -osastoa. Uusi korkeakoulujen erikoistumiskoulutusmalli on rakennusalalla yksi hyödyntämiskelpoinen mahdollisuus, jonka tarve ja kysyntä kannattaa selvittää. Täydennyskoulutuskulttuuria pitäisi kaikilla koulutustasoilla voimistaa. Moni asia kannattaa opiskella vasta työuran aikana tarpeen mukaan.

Rakennettu ympäristö luo pohjan koko yhteiskunnan toiminnalle ja hyvinvoinnille, joten asiantuntijoiden, suunnittelijoiden ja muiden vastuuhenkilöiden osaaminen pitää varmistaa tulevaisuudessakin. Tämä ei välttämättä toteudu ilman alan määrätietoista vaikuttamista ja osallistumista.

Matti Pentti

Professori,
Rakennustekniikan laitoksen johtaja, TTY